

Saulėta.
Dieną 85 laipsniai, naktį 62.
Saulė teka 5:32, leidžiasi 8:21.

THIS ISSUE
CONSISTS OF
TWO PARTS

NAUJIEŠAS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIEŠAS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYMARKET 1-6100

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. L

Price 10c

Vasaitis, Jonas 1 10 64
1406 So. 57th Ave.
CHICAGO 30, ILL.

Ill. — šeštadienis, Liepos-July 20 d., 1963 m.

Kaina 10c

170

NIKITA PAŽADĖJO 'NUOLAIŠŲ' TAIKOS LABUI

TIRPSTA AMERIKOS AUKSO ATSARGOS

Prezidentas prašo apdėti mokesčiais amerikiečių naujas investicijas užsienio šalių kompanijose

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentui paprašius kongresą apdėti amerikiečius mokesčiais, perkant užsienio šalių akcijas ir bonus, New Yorko ir Amerikos biržose gerokai krito užsienio kompanijų akcijų kursas, padidėjus dėl minėtos priežasties akcijų pasiūlai. Jei kongresas priimtų prezidento projektą, amerikiečiai turės mokėti mokesčių 15% akcijų, bonų vertės. Jei pirks užsienio akcijas, bonus iš amerikiečių, šio mokesčio nereikės mokėti.

Prezidento projektas turi sumažinti Amerikos kapitalo išgabenimą į užsienį ir išlyginti arba bent sumažinti nuostolius, kuriuos duoda tarptautinių mokėjimų balansas.

Praeitais metais iš Amerikos išplaukė \$2.2 bil. daugiau, negu įplaukė. Skirtumą tenka padengti auksu. Šiame galime susilaukti dar didesnio nuostolio, apie \$3 bil., jei vyriausybė nieko nedarytų.

Aukso atsargos — mažiausios
Dvi savaitės iš eilės Amerikos aukso atsargos krito po \$50 mil. Nuo metų pradžios iš Amerikos išplaukė \$345 mil., praėjusiais metais per tą patį laiką išplaukė \$592 mil.

Šios savaitės pradžioje Amerikos aukso atsargos buvo vertos \$15,633,000,000. Tokiu mažų atsargų Amerika nėra turėjusi nuo 1939 metų (\$15.6 bil.)

Susijaudinimas Kanadoj

Kadangi amerikiečiai labai daug perka Kanados kompanijų akcijas, prezidento projektas sukėlė didelį susijaudinimą ir akcijų kursą svyravimą. Kanados vyriausybė galvojo imtis panašių priemonių, bet dėl skirtingų motyvų. Kad sumažintų užsieniečių (iš tikrųjų, amerikiečių) įsigalėjimą Kanados ekonominiame gyvenime, naujoji liberalų vyriausybė buvo įteikusi parlamentui pasiūlymą apdėti akcijų pirkėjus užsieniečius 30% mokesčiu. Kilus triukšmui, įtarijimų, kad tai pakentis santykiams su Amerika, projektas, kaip naujojo biudžeto dalis, buvo išimtas iš parlamento darbotvarkės.

Prezidento Kennedžio projektas, jei praeitų, tikrai sumažintų amerikiečių svorį Kanados kompanijose, tačiau vyriausybė šio projekto pabūgo. Kanados ekonominio gyvenimo pažangai Amerikos kapitalas yra būtinas. Kanados vyriausybė norėtų jį tik kontroliuoti. Finansų ministras Gordon pripažino, kad šioji Washingtono priemonė nepalankiai atsilieptų Kanados užsienio prekybai ir tarptautinių mokėjimų balansui.

Diefenbakerio partijos žmonės aiškina, kad Kennedžio projektas yra atsikėrimas už finansų ministerio Gordono pasiūlymą apdėti mokesčiu amerikiečius, (aplamai užsieniečius), perkančius Kanados kompanijų akcijas didesniais kiekiais. Kaip minėjome, Gordono šį projektą turėjo iš parlamento atsiimti.

Nuteisė jankį už nužudymą

FRANKFURTAS, Vokietija.
— JAV kariuomenės teismas nuteisė eilinį kareivį Eugene Chandler, 21 metų, iš Detroito sunkių darbų kalėjimui visą gyvenimą. Balandžio 2 dieną jis užmušė Frankfurto viešbuty 47 metų moterį, Edith Sklarek.

IŠ VISO PASAULIO

Sustabdė mainų prekybą

VIENA. — JAV sustabdė iki naujo potvarkio mainų prekybą su Austrija. Iš JAV žemės ūkio atsargos sandėlių gabendavo javus ir kitus produktus ir gaudavo iš Austrijos švino, cinko ir kitų žaliavų. Šiomis dienomis paskelbė, kad 24 mil. bušelių javų, gabentų į Austriją, buvo nusiųsta į šalį ir parduota nelegaliai kitose valstybėse.

Pabėgo 3 vokiečių kareiviai

PRAGA. — Čekoslovakijos spauda skelbia, kad pas juos atbėgė trys kareiviai iš Vakarų Vokietijos armijos ir gavo leidimą gyventi kaip politiniais pabėgėliams. Pabėgėliai nebegalėję pakęsti savo karininkų prūsikų-nacistikų komandavimų. Kai kurie karininkai nešiojė ordinus iš Hitlerio laikų.

Prašo suminti jų vadą A. Powell

NEW YORKAS. — Mrs. Esther James kreipėsi į valstybės aukštąjį teismą, prašydama suminti JAV kongreso narį, darbo ir švietimo k-to pirmininką Adam Clayton Powell. Abu yra negrai iš Harlemo. Vienoj kalboj per televiziją Powell pavadinė Mrs. James "Bag woman", kyšių rinkėja New Yorko policijos departamentui. Teismas už šį šmeižtą priteisė moterį \$211,739. Kaip juos išieškoti iš galingo Powell, yra kitas klausimas. Iš jo negali išieškoti mokesčių nė federalinė vyriausybė, nors teismas ir įrodė, kad jis nuslėpė savo pajamas.

JAV užleis Meksikai 366 akrų teritorijos su 3,500 gyventojų

Šis mažas žemės 100 metų geriam kaimyniniam santykiams

MEKSIKOS MIESTAS. — Skambinant bažnyčių varpams, prezidentas Mateos Lopez paskelbė linksmą žinią, kad Amerika užleis Meksikai 360 akrų žemės su 3,500 gyventojų. Vadinamoji Chamizal teritorija yra gabalas El Paso užmiesčio Rio Grande paupy.

Prez. Lopez pagyrė kolegą Kennedy už jo draugiškumą Meksikai ir tarptautinei teisei. Lopez iškėlė ir savo nuopelnus šio ginčo sprendime. Jo žodžiais, minėtas žemės gabalas per šimtą metų metė šešėlių Meksikos-Amerikos santykiams. Nacionalizmas buvo ir palieka svarbiausiu faktorium kaimyninių santykių išsivystymui.

Pagal seną sutartį, Rio Grande buvo paskelbta siena tarp Meksikos ir Amerikos (Teksaso). Upei pakeitus vagą, Meksika pareiškė pretenzijas į minėtą žemės gabalą, dėl kurio derėtasi nuo 1911 metų.

Prie Baltųjų Rūmų susirinko 2,560 užsieniečių vidurinių mokyklų mokinį, kurie su tokiu entuziazmu pasitiko prezidentą Kennedy, jog tasai vos galėjo iš jų ištrūkti.

PRANCŪZAI ABEJOJA SOVIETŲ TIKRU PASIKEITIMU Į TAIKŲ SUGYVENIMĄ

De Gaulle žmonės nemato naudos iš derybų Maskvoje ar ideologinių ginčų tarp rusų ir kinų komunistų

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė netiki, kad artimo ateity galėtų pagerėti santykiai tarp Rytų ir Vakarų kaip pasėkmė JAV, Anglijos, Sovietų Sąjungos atominį derybų Maskvoje ar ideologinių ginčų tarp Rusijos ir Kinijos komunistų partijų.

Sovietų Sąjunga per savo ambasadorių Vinogradovą yra dariusi pastabų Paryžiaus vyriausybei, dėl jos nenoro dalyvauti koegzistencijos derybose. Ambasadorius neseniai buvo pas De Gaulle ir pareiškė, kad Maskva negali prancūzų laikysenos suprasti.

Laukia Nikitos pasikeitimo

Sovietų ambasadoriui buvo atsakyta, kad prancūzai daug daugiau susidomėtų Rytų-Vakarų derybomis, jei Nikita Chruščevas pakankamai aiškiai įrodytų, kad jis iš tikrųjų nori santykių pagerinimo.

Taikingus norus Nikita Chruščevas galįs parodyti sprendžiant Vakarų Berlyno ateičių, sako De Gaulle žmonės. Prancūzai nemėgsta derybų dėl derybų. Jei Sovietai iš tikrųjų pakeistų galvojimą ir parodytų, kad jie nori derybomis pašalinti konfliktus, De Gaulle vyriausybė tuoj įsijungtų į derybas.

Kita progą taikos norams parodė Vokietija. Sovietų Sąjunga yra viena iš keturių karo nugalėtojų, kurie pasižadėjo kada nors Vokietijai suvienyti. Jei Kremlius pasirodytų derybose su konkrečia programa Vokietijai suvienyti, prancūzai nebeišsisukintų iš derybų.

Bandys atominis ginklus

Atseit, pagal prancūzų Rytų-Vakarų santykiuose tuo tarpu jokių pakeitimų nematyti. Jei Maskvoj JAV, Anglija susitartų su Sovietais dėl atominių bombų bandymų sustabdymo, jų susitarimas nepanaikintų Prancūzijos planų gaminti atominius ginklus ir pradėti artimiausiu laiku naujus bandymus Pietų Pacifike.

Prancūzai lygiai skeptiškai žiūri į Maskvos, Pekingo ideologinius vaidus. Jie pripažįsta, kinų atvirą opoziciją Kremlui, bet abejoja, kad tarp tų dvejų komunistų vyriausybių galėtų pasireikšti didesnis skilimas.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Prezidentas Kennedy išskrido savaitgalį į Hyannis Port ir išsigabeno studijuoti savo specios komisijos rekomendaciją, kaip spręsti ginčą tarp geležinkelių kompanijų ir unių. Jų ginčas grasuoja pavojingu streiku.

◆ New Yorko policija areštavo 44 rasičius demonstrantus. Jie bandė sutrukdyti statybos medžiagų prigabenimą statomai lignoninei Brooklyne, kadangi statyboj esą per mažą neegru darbininkų.

◆ Afrikos tautų kovotojai Portugalų Gvinėjoj užėmė daugia teritorijas. Mažiausia 12 portugalų kareivių žuvė kovose.

◆ Pietų Vietnamo budistai atmetė prezidento Diem taikos sąlygas. Budistai kaltina Diem religiniais persekiojimais. Prezidento Diem brolis yra Saigono arkivyskupas. Vatikanas žada panaudoti turimą įtaką religinei taikai Pietų Vietname atstatyti.

◆ Laivyno lėktuvais numetė netyčia per pratinus bombą į Sanfrancisco miesto aikštę; laimei niekas nenukentėjo.

Nixon tiria vengrų komunistų valdžios posūkį demokratijon

Amerikiečių dar neįtikino, sako buvęs JAV viceprezidentas

BUDAPESTAS. — Jei Vengrijos komunistų valdžia nori normalių santykių su Amerika, ji turės dramatišku būdu įrodyti, kad ji yra pasikeitusi į gerąją pusę. Šitai kalbėjo Richard Nixon ketvirtadienį Budapešte. Neįtikinus amerikiečių, jokiai Washingtono vyriausybei nebus galima pakeisti politiką Vengrijos atžvilgiu, tai yra, grįžti prie pilnų ir normalių diplomatinių santykių.

Spaudos konferencija už Geležinės uždangos

Buvęs JAV viceprezidentas ir respublikonų kandidatas į prezidentus vien savo važinėjimusi po Budapeštą ir spaudos konferencijos sušaukimu už Geležinės uždangos parodė, kad Vengrijoj gyvenimas pasikeitė. Į konkrečių klausimų jis atsakė, kad poros dienų buvę mažą platesnėms išvadoms padaryti. Bet jis pripažino, kad Vengrijoj ekonominis gyvenimas pagerėjo, jis yra daug geresnis, negu kaimyninėse šalyse. Be to, vengrai galėjo su juo gana atvirai ir kritiškai diskutuoti savo valdžios politiką.

Kuo vengrų valdžia galėtų įrodyti amerikiečiams pasikeitimą iš širdies? klausė korespondentai. Nixonas atsakė, kad kardinolo Mindszenty klausimo išsprendimas ir santykių su Vatikanu sutvarkymas padarytų amerikiečiams gerą įspūdį.

BRIUSELIS. — Traukiniai, automobiliai važiuoja iš Prancūzijos, Olandijos per sieną nestabdomi ir netikrinami, — nėra kam. Belgų muitininkai paskelbė streiką, kuris duoda vyriausybei išdui \$500,000 nuostolių per dieną.

SSSR SUTINKA ĮSILEISTI UŽSIENIO INSPEKTORIUS SAUGANTIS NUO KARO

Chruščevas pasmerkė kinus už atominį agresingumą

MASKVA. — Penktadienį Nikita Chruščevas pasakė politinę kalbą Sovietų Sąjungos — Vengrijos draugystės minėjime, dalyvaujant Vengrijos komunistų valdžios ir partijos vadui Janos Kadar. Savo kalboj jis pažadėjo įleisti Amerikos ir jos sąjungininkų inspektorių raudonajai armijai prižiūrėti.

Arabų savitarpinės žudynės nesibaigia

Sirijoj sušaudė 12 sukilimo vadų, įvedė sostinėj karą stovį

Damaskas, Sirija. — Ketvirtadienį vyriausybė numalšino sukilimą, organizuotą pašalintų iš armijos karininkų, nasseristų. Penktadienį prasidėjo atsisakymas su pralaimėtojais. Remiantis pagreitomis suruoštu teismu, buvo sušaudyti 8 karininkai ir 4 civiliai. Armijos teismas turi ilgą sąrašą kandidatų į mirtį.

Papildomose žiniose tvirtinama, kad iš viso penktadienį buvo sušaudyta 20 sukilimo vadų, tarp jų viena moteris.

Žuvo šimtai žmonių

Sukilimas Sirijos sostinėj buvo numalšintas per 7 valandas, panaudojus gana stiprias kariuomenės pajėgas. Gatvių kovose buvo nukauta arba sužeista tūkstantis žmonių. Vyriausybė vakare atšaukė karą stovį, bet turėjo netrukus vėl įvesti, pasirodžius, kad ne visos sukilėlių jėgos yra sutruškintos.

Sirijoj, kaip ir kitose arabų kraštuose, arabai, kurie viens kitą vadina broliais, skerdžiasi dėl nasserizmo. Vieni (daugiausia karininkai, studentai) nori pripažinti Nasserį visų arabų vadu ir jungtis į vieną valstybę, kiti (politikieriai, pirkliai) stengiasi išlikti nuo nieko nepriklausomi, ir išsilaikyti tautinės valdžios viršūnėse.

◆ Haičio prezidentas Duvalier įsakė išvaiztiuoti namo JAV marinų misijos vadui ir trim misijos nariams.

Užsienio inspektoriai galėtų įrengti stebėjimo stotis aerodromuose, geležinkelių stotyse, uostuose, plentų mazguose, kad galėtų sutrukdyti raudonosios armijos sutelkimus, reikalingus staigiam puolimui. Chruščevas, savaime aišku, reikalavo įleisti jo inspektorių į Vakarų šalis tuo pačiu tikslu — apsisaugoti nuo netikėto puolimo.

Sumažintų kariuomenę Vokietijoj

Patogiausias Rytų-Vakarų bendradarbiavimas nusiginklavime būtų Chruščevo manymu Vokietijoj. Sovietai galėtų sumažinti savo kariuomenę Rytų Vokietijoj, Amerika ir kitos NATO šalys — Vakarų Vokietijoj. Būtų galima išbandyti ir patobulinti savitarpinių inspekcijų veikimą.

Armijų sumažinimas Vokietijoj didžiai pasitarnautų tarptautinės įtampos sušvelninimui, kalbėjo Nikita Chruščevas.

Kaip ir kiekvienoj kalboj, kur tik minima Vokietija, jis pasisakė už taikos sutarties pasirašymą su Rytų Vokietija. Kaip pastarosiose kalbose, taip ir šioj pasirašymo datos jis nebe-minėjo.

Komunistai laimėsi be karo

Norėdamas išnaudoti šią progą neklusnesiems idėjoms draugams Kinijoj suniekinti, Nikita Chruščevas vystė savo tezę, pagal kurią komunistai užvaldys pasaulį be karo. Atominis karas sumaikintų žmoniją, tie, kurie liktų gyvi, tur būt pavdytų mirusiems, pasakojo Kremlius didysis propagandos šnekutis. Anksčiau ar vėliau pasaulis atsiritosias nuo kapitalizmo, bet ne iš karto ir ne karo dėka, bet kiekvieną tautą atskirai, kai bus pribrendęs laikas.

Derybos tarp SSSR, JAV ir Anglijos dėl ribotų atominių bandymų uždraudimo veda į susitarimą ir atmosferos apvalytumą nuo pavojingų radioaktyvių kritulių, teisė Nikita Chruščev.

Jis nieko prieš neturįs, tartis dėl visų atominių bandymų uždraudimo, tai yra, ir po žemę. Dėl atominių bandymų uždraudimo inspekcijos, atrodo, dar nėra susitarta. Jis vėl užmetinėjo JAV, Anglijai už reikalavimą įsileisti inspektorių, kurių tikslas tikslas būtų šnipinėjimas. Nikita mano, kad šiandien yra pakankamai mokslo priemonių, aparatų patikrinti namie kitos šalies atominius sprogdinimus.

Jis pageidavo ir nepuolimo sutarties su Natu. JAV ir Anglijos delegatai atsako, kad jie nėra įgalioti šiuo klausimu tartis. Ji, matyti, tik aptars ir paves viršūnių konferencijai, kuri anksčiau ar vėliau bus sušaukta, jei tik bus padaryta gera pradžia Maskvos atominės derybose.

Marite Ozers, Chicagoje gyvenančių latvių pabėgėlių dukte, Miami Beach (Fla.) gražuolių rungtynėse laimėjo "Miss America" titulą. Ji dalyvaus "Miss Universe" rungtynėse.

Maskolių pinklėse

Rašo "Za Vozvraščenię na rodinu bendradarbis"
Vienas senas Naujienų skaitytojas, kurs prašo jo vardą laikyti paslaptėje, rašo tokį dalyką:

(Gerb. Naujienų Redakcija,

Jau prieš kelis metus Jums rašiau, kaip sovietų generolo Michailovo komitetas Berlyne buvo atsiuntęs man adresuotą laišką, klausdamas, ar aš gaunu jį leidžiamąjį "Tėvynės Balsą" ir ar noriu jį gauti. Parašiau, kad ne, ir iš to išsivystė susirašinėjimas (dviem laiškais). Vis dėlto jie mane neapaliko ramybėje, o padarė net savo "bendradarbiu"! Užvakar gavau savo senuoju adresu Chicagoje siųstus tris vokus "Tėvynės Balsu" iš Vilniaus ir čia pridėdamą keistą laišką iš Berlyno:

Berlynas, 1963.VI.14.

Gerbiamas tautietėi (!)

Šiuo laišku pranešame Tamstai, kad tolimesni susirašinėjimai, kurį Jūs iki šiol vedėte su mūsų Komitetu Berlyne, tęstumėte su Tarybų Lietuvos kultūrinių ryšių su tautiečiais užsienyje Komitetu šiuo adresu (Čia paduotas to komiteto adresas).

Tuo pačiu leiskite išreikšti Jums nuoširdžią padėką už Jūsų korespondentavimą ir kultūrinį, patriotinį darbą, kurį mes bendrai dirbome mūsų lietuvių išeivių labui. Tikime, jog tolimesni Jūsų kontaktai su Tėvyne bus žymiai vaisingesni.

Komiteto narys

Vyt. Karinauskas

Kadangi laiško tekstas, atrodė, yra rotatorium daugintų laišku kopija, būtų įdomu, ar ir daugiau lietuvių yra tokios gavė?

Kuriems tikslams tokie "patriotiški" laiški siuntinėjami, gal paaiškės vėliau.

Su pagarba...

Už pavogtą automobilį savininkė gavo 6 tikekus

Miss Carol Crowhurst, pašaukta praėjusį trečiadienį į Trafiko teisimą, dokumentais įrodė, kad jos automobilis buvo pavogtas kovo 1 dieną ir nuo to laiko ji gavo už savo automobilį 6 tikekus, gresinant bausmėmis, jei laiku nesumokės pabaudas. Dukart ji jau buvusi trafiko teisime ir trukę 6 valandas, kol valdinkai išsiaiškino ir ją paleidę nebausta. Bet po to vėl gavo per paštą keturis pakvietimus į teisimą — liepos 15, 19 ir 31 d. ir rugpjūčio 12 d.

"Jei policininkai surado mano automobilį šešiis kartus ir prie jo priklijavo tikekus, kodėl tad jie nesurado, kad tas automobilis yra iš mane pavogtas?" — klausia Miss Crowhurst.

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

SHAMOKIN, PA.

Mūsų prieglaudos sodas

Prieš 70 metų Northumberlando distrikto komisieriai nupirko iš Fred Morris 200 akrų farmą su trobesiais ir gyvuliais ir įkūrė prieglaudą. Žemė tada buvo visa kultivuota. Farma turi didelį retą sodą, kurs užima gana didelį žemės plotą. Čia tarpsta obuoliai, kriaušės, slyvos, abrikosai, vyšnios ir kitoki vaismedžiai. Čia galima rasti didelį pasirinkimą nuo labai gerų ir gardžių obuolių iki mažutukų, kietų, labai rūgščių ir niekam tinkamų. Bet mūsų įnamiai labiausiai mėgsta abrikosus. Žiemos metu įnamiams prie valgio dažnai duoda po gražų raudoną obuolį, bet tie, kurie obuolių nemėgsta, juos atiduoda kitiems. Obuoliai yra geras stimuliatoras ir tie, kurie jų nemėgsta, daro patys sau didelę skriaudą.

Joe Andriukėnas (kurs save vadina lenku), kurs daugiau už kitus įnamius nusimano sodininkystėje, per visą kovo mėnesį verčiasi senų, nudžiūvusių medžių išskirtimu, kelmų ir šaknų išrovimu ir naujų, geresnės rūšies medelių sodinimu.

Rudenį, kuomet obuoliai užauga ir nunoksta, administracija keletą bušelių pasunčia fermeriui, kad ir jis turėtų iš ko pasigaminti sunkos (cider). Pačioje prieglaudoje tos sunkos tiek prigamina, kad užtenka atsigerti ne tik įnamiams, bet ir tiltų statytojams, kurie čia užėina atsigaivinti. Vieną stalinę ištuštinus, tuojau kita pasta-toma.

Siemet obuolių daug neturėsim, nes šalnos aplankė vos pražydusius medžius. Nebus daug ir aprikosų, o vynuogės dėl tos pačios priežasties siemet visiškai sunaikintos.

Sode auga ir uogų: braškių, mėlynių, gervuogių ir aviečių. Žemuogės mėgsta pakalnė, mėlynės kiek palpus į kalną, o gervuogės ir avietės pačiam slėnyje.

Sodo žemė derlinga. Žolė čia auga greit ir užauga didelė. Per-

Liet. protestantų jaunimo suvažiavimas

Š. m. rugpjūčio 24-25 dienomis gražioje p. J. Kapočiaus vasarvietėje "Osterville Manor", Osterville, Cape Cod, Massachusetts, įvyks J. A. V-bėse ir Kanadoje gyvenančių lietuvių protestantų jaunimo suvažiavimas. Šis suvažiavimas yra tuo ypačingas, kad tai bus 10-tas toks suvažiavimas ir pirmas šiame rytiniame Amerikos pakraštyje. Šiam įvykiui jau seniai ruošiamasi ir komitetas tikisi, kad puikus Cape Cod-as sutrauks daug dalyvių.

Paskutinis toks suvažiavimas įvyko pernai liepos mėn. pradžioje Toronte, Kanadoje. Per tą suvažiavimą buvo išrinktas naujas Liet. Prot. Jaunimo Komitetas — iš Bostono pirmininkas Augiras Manomaitis, Toronte — J. Usvaldas ir iš Chicagos — A. Brinkis, kuriam ir buvo pavesta suorganizuoti 1963 m. jubiliejinį 10-ties metų suvažiavimą.

Kaip ir kiekviena lietuviška jaunimo organizaciją veikia yra

nai darbininkai ilgakočiais dalgiais žolę piovė net keturis kartus per vasarą.

J. D. Tausis.

mums visiems lietuviams nepaprastai svarbi ir brangintina, taip ir šis suvažiavimas laisvame pasaulyje gyvenantiems lietuviams protestantams yra labai reikšmingas įvykis, kuris parodo, kad mūsų jaunimas rūpinasi savo kalba, lietuviškumu, savo tikėjimu ir palaikymu tarpusavio santykių vieni su kitais.

Bostono lietuvių prot. jaunimas, kuris yra šio suvažiavimo šeimininkas, laukia iš visos Amerikos ir Kanados kuo daugiau jaunimo. Programa numatoma plati ir įdomi visiems. Plačiau apie pačią programą bus pranešta per spaudą vėliau.

Kas norėtų pasinaudoti progą atvykti į šį suvažiavimą su šeima ar pavieniai ir praleisti vieną ar kitą savaitę tarp 17 ir 30 rugpjūčio pulkioje Cape Cod'o "Osterville Manor" vasarvietėje, prašomi tiesioginiai kuo greičiau susisiekti su p. J. Kapočium viršminėtu adresu.

Visais klausimais dėl suvažiavimo kreipkitės — A. Manomaitis, 16 Crookers Lane, 02132, West Roxbury, Mass.

Iki malonaus pasimatymo! Suvažiavimo Komitetas.

Siuo žiniatinkle siunčiami tiesioginiai į Lietuvą ir kitus kraštus Pagal "Vnieposytore" Licenziją (registruota U.S. Department of Justice) ir paskelbtą U.S. Department of Commerce. Licenzijuota Lietuvių firma "COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION" 3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., tel. CA 3-1864

"MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE" 2439 West 69 St., Chicago 29, Ill., tel. WA 5-2737

Siuntiniai pristatomi gavėjams Lietuvoje per 6-7 savaites. Oro paštu per 2 savaites. Geriausi maisto siuntiniai iš Danijos pristatomi gavėjams per 2 savaites.

Mūsų sandėliuose didelis pasirinkimas įvairių medžiagų paltams, kostiumams, suknelėms, skarelėms, kojiniui, odos batams, laikrodžių ir kitų daiktų.

E. ZUKAUSKAS

Baltic Hotel
7643 HARDING AVENUE
MIAMI BEACH 41, FLORIDA
BLOKAS NUO PAJŪRIO
Sophie ir Bernice Welickė

UNion 6-9206

MOKAME

4 1/2 %

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

*ISTAIGOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 val. iki 4 val. Ketvirtadieniais nuo 9 val. iki 8 val., šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ISTAIGOS

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutauptą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

Šuniška meilė

Šiomis dienomis Sheffieldo mieste, Anglijoje, autobuso šoferis įsakė visiems 50 važiuosiemis keleiviams išlipti, kadangi jis turįs į gyvulių klinišką skubiai nugalbenti pervažiuotą šunį. Iš visų 50 keleivių apie dešimtis apskundė šoferį miesto administracijai, bet 40 keleivių jį užstojė. Pasirodo, to miesto potvarkiai draudžia autobusų šoferiams bet kokiomis aplinkybėmis apleisti savo liniją.

STAR'S RESTAURANT

3950 West 26th Street, Chicago 23, Illinois
For plush type dining room with a friendly atmosphere, watch for the grand opening of the beautiful STAR'S RESTAURANT, we will present deluxe service and the finest in foods. Presently featuring daily \$1.00 dinner menu. Open 24 hrs. 7 days a week. For reservations call 762-7773.

DĖMESIO VISIEMS!

JIB, preparatas išgydo Pleiskaną, Šaušus, Niežėjimą, Plaukų slinkimą, Atgauna natūralią PLAUKŲ SPALVĄ (dažų nėra). JIB, vaistus vartojant nebūsi plikas nei žilas 100% garantuotai. JIB, 8 oz. skystis 16 savačių vartojimui. PPD. \$5.50. Jei COD plus 50 c. Reikalaukite tuojuos:

J I B, Lab. 1437 So. 49th Avenue
Cicero 50, Illinois

Now at VOLSKY BROS.

10 days only during our Frigidaire Quota Sale!
You've seen it on TV
FRIGIDAIRE STAR of the BEST BUYS!!
This is the best of the Best Buys. The refrigerator that will give you more for your money than any other we know. And for the next few days, we're offering you an even bigger value in order to make the sales quota we've set. Hurry!

FPDS-147-1, 19.81 cu. ft.

SALE PRICED NOW! FRIGIDAIRE FROST-PROOF REFRIGERATOR!

- No defrosting—even of freezer with exclusive Frost-Proof system.
- 100-lb. zero zone freezer.
- Twin glide-out fruit and vegetable drawers.

DON'T MISS THESE OTHER QUOTA SALE SPECIALS!

THRIFTY FRIGIDAIRE 2-SPEED WASHER

- 2-agitator and spin speeds.
- 3-Ring Agitator gets clothes clean inside and out.
- Fresh, running water rinses.

WCDA-63

FRIGIDAIRE BUDGET-SAVING FOOD FREEZER

- Huge 404-lb. capacity.
- Proved-zero zone freezing with the Meter-Miser reliable constant cold.

UFD-12-63, 11.55 cu. ft. net capacity

Easy Terms

NO MONEY DOWN

Wolsky Bros. Furniture and Appliance Co.

Our new larger headquarters

6141 S. Halsted St. RAcliffie 3-4044 or TRiangle 3-0085

CHICAGO 21, ILLINOIS

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 "

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

4 1/2 %
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotą. Tai viena idomiausiųjų ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.
Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkėse centre.

TAIP
TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

4 1/2%
DIVIDENDAI PASIŪCIAMI KAS 1/4 METŲ UŽ INVESTMENTUS

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI \$10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I. ISTAIGOJE.

5 1/2% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METŲ NERA PABAUDŲ UŽ ATMOKEJIMUS.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th St., Cicero 50, III.
NEMOKAMAS PARKINIMAS
Tel. 656-6330 ir 242-4395
Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

JUODIEJI MUSLIMAI PRADEDA SUKELT PASAULIO MAHOMETONŲ RŪPESTĮ
Rasizmo ir neapykantos religijos centras yra Chicagoje

Chicago American praneša iš Saudi Arabijos, kad mahometonų arba musulmų religijos vadai, susirinkę savo šventajame mieste Mekkoje, šiuo metu svarsto klausimą, ar ne siųsti į Jungtines Amerikos Valstijas savo delegaciją, kuri čia viešai pasmerktų vad. Amerikos Juoduosius Muslimus ir jų vadą (pranašą) Eliją Muhammadą su jo karinguoju leitenantu Malcolm X.

Pasaulio mahometonų vadų pašaisakymai
Pasaulyje mahometonų vadai reiškia baimę, kad Amerikos Juodųjų Muslimų priešingai baltiesiems žmonėms, priešingai krikščionims ir žydams nusistatymas ir jų palinkimas į smurtą labai kenkia mahometonų (Islamo, musulmų) tikėjimui visame pasaulyje ir, pasak Muslimų lygos general. sekretoriaus Sheik Mohammed Sorour Elsabban pareškimą, tas Juodųjų Muslimų sąjūdis turi būti sustabdytas. "Musulmų religija nepripažįsta odos spalvos ribų. Mes visi esame lygūs broliai", jis pasakė iškeliaudamas į kitą Islamo šventąjį miestą Mediną. Šeikas Elsabban teisingai pastebėjo, kad dabartinė įtampa visame pasaulyje yra pasekmė to, kad spauda duoda per daug vietos ir reklamos rašiniams neramumams Jungtinėse Valstybėse. Aišku, kad Afrikos tautoms taip sparčiai atgaunant nepriklausomybę ir tarplautinį lygumą pripažinimą, labai natūralu, kad ir Amerika stengtųsi savo negrams suteikti tą lygumą, kuri jau prieš 100 metų buvo pažadėta. Jei Amerika neįsitengtų išspręsti savo rasinių skirtumų, taikiu, teisingu ir tvarkingu būdu, tai laisvės reikalas būtų pasmerktas visur, mano šis pasaulinio Islamo autoritetas.

Kitas žymus Muslimų tikėjimo autoritetas, Ahmad Kamal, Jamiat Al Islamo humanitarinės fundacijos prezidentas J. A. V., apie Elijos Muhammado "juoduosius musulmus" taip išsireiškė:
"Elija Poole (Poole yra "pranašo" Muhammado troji pavardė) moko neapykantos, o tai yra šėtoniška. Negrų žmonės turi dabar naują naštą nešti. Elija Poole moko savo klausytojus, kad sekdami jį jie yra vadovaujami tikro gyvo pranašo ir kad jie yra Juodieji Muslimai. Už tai jis turės atsakyti. Jo neapykantos mokymas, jo neapykantos dogma ir doktrina yra absoliučiai ne-moslemiška. Ji yra prieš-moslemiška".

pasisakęs esąs "dievas" ir prieš išskrisdamas į "dangų" 1983 metais jį paskyręs būti jo pranašu!

Svarbiausioji "pranašo" dešinioji ranka dabar yra jaunas 35 metų New Yorko negras Malcolm Little, kuris atmetė savo pavardę Little kaip "baltųjų vergų ponų primestą" vardą ir pasivadino pavarde X. Malcolm X esąs dukart sėdėjęs kalėjime už smulkas vagystes, bet antrą kartą besėdėdamas kalėjime "atsivertęs" į "juodųjų musulmų tikėjimą". Pats pranašas Elija Muhammad ir jo vyresnysis sūnus abudu sėdėjo kalėjime už atsiskakymą tarnauti JAV kariuomenėje.

Juodųjų musulmų "dogma ir doktrina" yra iš trijų punktų: 1) kad juodasis žmogus yra geras, o baltasis žmogus yra nedoras (evil); 2) kad juodasis žmogus, kad būtų laimingas, turi gyventi švaru, paprastą ir naudingą gyvenimą, ir 3) kad norėdamas būti laimingas, juodasis žmogus turi gyventi atskirai nuo baltojo žmogaus.

ROCKFORD, ILL.
Bus Lietuvių Klubo piknikas

Pirmasis šiemet žygis surengti Lietuvių Klubo nariams išvažiavimą nepavyko. Lietus sugadino. Turint nuosavą parką, nuostolių nepasidarė, nes nereikėjo atlyginti pusės parko nuomos, kaip kiti parkai reikalauja.

Dabar klubo direktoriai pradėjo ruošti dideliam klubo piknikui ateinančio rugpjūčio 18 dieną visiems klubo nariams ir svečiams. Piknikas bus Lietuvių Klubo nuosavame parke.

Rockfordo Lietuvių Klubas yra visų didžioji lietuvių organizacija Rockforde, kuri remia visus lietuvių patriotinius darbus, padėdamas ALTUI, BALFUI ir visoms kitoms organizacijoms visomis savo išgalėmis. Užtat ir klubą visi remia, ranka ranką mazgoja.

Dabar Klubas kviečia visus narius ir svečius tą dieną būti jo svečiais ir laukia ne tik saviškių, bet ir svetlelių iš toliau.

Rockfordo lietuviai tankiai ir organizuotai vyksta į kitų piknikus ir tolimus lietuvių parengimus, autobusais nuvažiuoja į Naujųjų ir Draugo piknikus. Ir šiemet gausiai važiuos, tad laukiame ir iš didžiosios Chicago svetelių pasirodant.

Rockfordo Lietuvių Klubas turi kuo pasidžiaugti ir svečiams pasirodyti — savo puikias patalpas ir dabar dar savo naują 75 akry parką, kur ir klubo piknikas įvyks.

Tai dar tik pradžia, o jau galime klubo parke aprūpinti gausius svečius valgiais ir gėrimais ir vieta automobiliams pasistatyti.

Iki pasimatymo Rockfordo Lietuvių Klubo piknike!

Žvalgas.

4 1/2% **5%**
current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. 4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoje 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniai uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

"YOUR STRONGHOLD FOR SAVINGS"

MORTGAGE LOANS AT LOW RATES
5% to 6%
Call or Come in Person

4 1/2%
PER ANNUM CURRENT RATE

SUPREME SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1751-1755 W. 47th St.
Chicago 9, Ill.
YArds 7-3895
Peter P. Kezon
PRESIDENT

ON ALL SAVINGS

SAVINGS IN BY 15th EARN FROM THE 1st

"THE BEST PLACE IN THE WORLD TO SAVE"

Nori būti gražinti į Afriką

Įrodymui, kad juodieji žmonės yra pranašėni ir jų rasė pati geriausia, juodieji muslimai įrodinėja, kad juodoje spalvoje yra visos kitos spalvos, o tai reiškia, kad iš negrų juodosios spalvos rasės išsivystė visos kitų spalvų rasės ir dėlto juodasis žmogus buvo visų tautų rasų ir žmonijos tėvas.

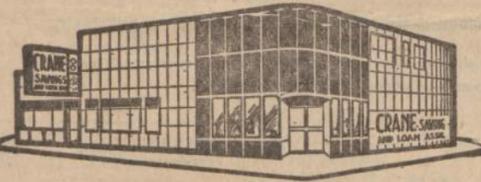
Elija Poole Muhammad reikalauja, kad Jungtinių Amerikos Valstybės gražintų visus Juoduosius musulmus į Afriką ir jiems apmokėtų visas kelionės išlaidas, arba kad duotų teritoriją, kur jie galėtų sau gyventi atskirai nuo kaukazių (baltųjų) ir kad JAV valdžia atskirą Juodųjų musulmų valstybę savo kaštais išlaikytų per 20 ar 25 metus.

Savo "tikėjimui" stiprinti ir ginti Juodieji muslimai turi įsistiegti stiprių jaunų negrų smogikų būrius, vadinamus "Muslimo vaisiais" (Fruit of Muslim), ir jų "tikėjimą" federalinis teisėjas Washingtono pripažino esant religijai, o tuo pripažinimu einant, negrams musulmams Virginijos kalėjime (reformatoriijoje) yra leista turėti savo atskiras pamaldas ir laikytis savo ritualo. Panašios išimtys jiems yra svarstomos New Yorko valstybiniam kalėjime.

—J. Pr.

Meilė už algą
Žmona išmetinėja savo vyrui iš kino teatro grįžtant: — Dėlko tu manęs niekada taip nemylėjai, kaip tas artistas? — Neblūdyk, — atsakė vyras. — Ar tu gali įsivaizduoti, kiek jam už tai užmoka!

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%
ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.
Prašome aplankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

Juodųjų musulmų "dogma ir doktrina"

Juodųjų musulmų sekta Amerikoje iš 20 milijonų negrų turi apie 100,000 narių. Jūs įsteigė Elija Poole, dabar 65 metų, šiandien gyvenantis 19 kambary rūmė, 4847 Woodlawn ave., Chicagoje. Ten pat netoliese yra jo Juodųjų musulmų vyrų sąjūdi būstinė — 5335 Greenwood ave., o skyrių yra pristeigta daugelyje kitų Amerikos miestų.

Poole pats save vadina "Allacho pasiuntiniu, Elija Muhammadu". Poole nesigina, kad tikras "juodųjų musulmų" steigėjas buvo vienas šilkų pardavinėtojas Wallace Ford, Deitroite, kurs jam, Poolei 1981 metais

NAUJENOS BOLŠEVIKAMS YRA RAKSTIS JU AKYSE

SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1000 ANT NAUJO AR VARTOTO AUTO!

Balzekas Motor Sales, Inc.
DIRECT FACTORY DEALER FOR:
CHRYSLER - Imperial - PLYMOUTH - Valiant - STUDEBAKER - Lark
300 gery vartotų automobilių. Labai nužemintom kainom. Galima pirkti be pinigų.
BALZEKAS MOTOR SALES, 4030 Archer Avenue, VI 7-1515
Didžiausia ir teisingiausia Automobilių įstaiga Amerikoje

E. WUNDERLICH GRANITE CO. MEMORIALS
CHICAGO, BETHANIA, RESURRECTION, BRANCHES THROUGHOUT ILLINOIS

Siūlome geriausios rūšies Montello, Rock of Ages arba importuoto granito paminklus. Turime įvairiausių formų, dydžių ir kainų. Padarysime tokią paminklą, kokio jūs pageidaujate, ir nuvešime jį į bet kurias kapines. Mūsų paminklų pavyzdžius galite pamatyti dideliame kieme, esančiame prieš Lietuvių Tautines Kapines. Ten kasdien rasite mūsų atstovą

ANTANĄ TAMKEVICIŲ
8200 SO. KEAN AVENUE Tel.: GLobe 8-0638
Vakarais galima su juo susižinoti namuose
7241 So. Troy St. — Tel.: WA 5-6326

INVEST IN UNIVEST*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate 4 1/2%*
per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

*** Universal Investment Share Account**

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago	\$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months.
In other USA localities and Canada	\$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	metama \$15.00, pusei metų \$8.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50
Kitoje JAV vietoje ir Kanadoje	metama \$13.00, pusei metų \$7.00, trims mėnesiams \$4.00, vienam mėnesiui \$1.50
Užsieniuose	
metama	\$16.00
pusei metų	\$8.00
vienam mėnesiui	\$1.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, penktadienius, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100. Pinigus reikia siūsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 tos.	

Roma ir Maskva

Katalikų vyskupas Francois Carriere, iš Šveicarijos, pasakė kalbą Rusijos pravoslavų vienuolyne Zagorske, arti Maskvos, išreikšdamas džiaugsmą, kad tarp atsiskyrusių rytų ir vakarų krikščionių prasideda "nauji broliškų ryšiai". Ji ir prelatą Dumont, iš Paryžiaus, pasiuntė popiežius Paulius VI dalyvauti Rusijos patriarcho Aleksiejaus jubiliejaus iškilimėse.

Pradžią šitiems "broliškams ryšiams" tarp Romos katalikų bažnyčios ir Rusijos ortodoksų (pravoslavų) bažnyčios padarė pernai velionis popiežius Jonas XXIII, pakviesdamas Rusijos bažnyčios vadus į visuotinį katalikų vyskupų bei kardinolų susirinkimą Vatikane, pradžiam, kad komunizmas nebus kritikuojamas.

Jono įpėdinis Paulius (Povilas) šią politiką tęsia, krikščionių suvienijimo vardu. Bet iki suvienijimo toli — taip toli, kad jisai vargiai bebus kada nors pasiektas. Kol kas tėra daromi tik pirmieji žingsniai link suvienijimo tarp "išsiskyrusių brolių".

Jie galutinai išsiskyrė 1054, kai popiežius rytinę krikščionių bažnyčią ekskomunikavo (pašalino iš tikinčiųjų draugijos) už tai, kad jos galva, patriarčas, atsisakė nusilenkti Romos autoritetui. Ši didžioji "skizma" (skilimas) nebuvo niekad užgydyta.

Rytinių krikščionių bažnyčia, kurios centras pradžioje buvo Bizantijoje, laikė savo "globoje" Konstantinopolio imperatorius. Rusija priėmė rytinės krypties krikščionybę. Kai 15-me amžiuje Konstantinopolį užkariavo turkai, Maskva, jau nusikračiusi mongojų-totorių jungu, pasiskelbė esanti "Trečioji Roma" ir Maskvos patriarčas pasidarė nepriklausomas nuo Bizantijos patriarcho. Bet Maskvos patriarchatą paėmė savo globon Rusijos caras.

O vakarinė Romos imperija jau buvo sugriuvusi 5-me šimtmetėje. Italijoje ir kitose Romos cesarių užkariuotose žemėse įsikūrė visa eilė naujų valstybių — gotų, lombardų, frankų, saksų ir t.t. Romos miestas buvo vandalų nuteriotas, bet išliko nesunaikintas. Išliko ir Romos vyskupija.

Aštuntojo šimtmečio gale Romos vyskupu suteikė protekciją frankų vadas Karolis, karaliaus Pepino Trumpojo pavainikis sunas, paveldėjęs jo sosta. Šis frankų valdovas, pramintas Karoliu Didžiuoju (Carolus Magnus, trumpai Charlemagne), apgynė Romos papą nuo jo priešų ir pastarasis 800 m. jį apvainikavo, kaip "Romos imperatorių", nors Karolis nebuvo net Romos pilietis.

Nuo to laiko Romos vyskupo (populiariai vadinamo "tėliu") — papa) autoritetas pradėjo smarkiai kilti. Palaipsniui Romos vyskupas pasidarė palingesnis už kunigaikščius ir karalius. Nevisada jisai gyveno Romoje, bet kiekvienos krikščioniškos šalies valdovas turėjo pripažinti jo autoritetą ir pasiduoti jo sprendimams. Romos papa (popiežius, iš lenkiško) dalindavo tautų valdovas žemes (arba jas atidavė), vainikuodavo juos karaliais ir, jei karalius atsisakydavo jo klausyti, jisai liepdavo karaliaus valdiniam prieš jį sukilti. Visos tautos turėjo mokėti jam duoklę, "petragrašį".

Tad ir Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas (apikrikštytas Aleksandru), norėdamas asidaryti karaliu, turėjo kreiptis į Romos popiežių. Popiežius buvo sutikęs duoti Vytautui karaliaus karūną, bet Vytauto priešai (sakoma, lenkai) ją pavogė. Vytauto nusivylimas buvo toks skaudus, kad jisai mirė!

Romos popiežiai skelbdavo karus "netikėliams". Jo palaiminti Kryžiuočiai per 200 metų kariavo prieš Lietuvą ir sunaikino giminingą lietuviams prūsų tautą.

Taip krikščionių bažnyčia vystėsi Vakaruose, iki jos galybę pakirto Reformacija.

Rytuose krikščionybės kelias buvo kitoks. Stambiausioji jos šaka Rusijoje pateko nuo pat pradžios caro valdžios kontrolėn. Pravoslavų bažnyčios hierarchija pasidarė klusnus caro autokratijos įrankis. Reformacijos ten nebuvo.

Kai 1917 m. valdžią Rusijoje pagrobė bolševikai, tai jie bandė įsteigti naują bažnyčią, kurią jie pavadinė "Gyvąja". Bet iš tų pastangų nieko neisejo. Pagaliau,

sovietų valdžia atstatė senąjį pravoslavų patriarchatą, kuris šiandien taip pat tarnauja komunistų diktatūrai, kaip seniau kad tarnaudavo caro autokratijai.

Su šita komunistų diktatūros kontroliuojama pravoslavų bažnyčios hierarchija Romos popiežius dabar stengiasi sudaryti "broliškų ryšius". Jie bus sudaryti, jei to norės Kremlius, Chruščiovas to nori, nes tai padeda jam suvaldyti tikinčių, bet politiškai negalvojančių žmonių mases. Tačiau aiškus dalykas, jisai nieku būdu neeis, kad Maskvos patriarčas pripažintų popiežių, kaip visų pasaulio krikščionių galvą. Apie tų dviejų bažnyčių susivienijimą todėl negali būt kalbos.

Žinoma, geriau, kad katalikų vadai pasikalbėtų su pravoslavų vadais broliškai, o ne kad jie vieni kitus plūstų ir niekintų, kaip kad būdavo seniau.

Tačiau tie Romos ir Maskvos broliškumo žingsniai yra daromi valdovų, o ne žmonių. Vyriausias valdovų tikslas yra sustiprinti savo valdžią, kad būtų lengviau žmones išnaudoti.

Vienybė, suteikianti žmonėms daugiau laisvės ir gerovės, turės ateiti kitu keliu. Ji ateis, kai sugrius Maskvos tironija.

A. D. JOTEIKIS

DVEJOPAS MINĖJIMAS

(Muenchenas, Vokietija, 1963 m. birželio 17 dieną)

(Tėsinys)

Kitoje Lietuvos dalyje — Kauno, Vilniaus, Gardino gubernijose — baudžiava buvo panaikinta tuoj po sukilimo likvidavimo (1863), valstiečiai buvo paleisti su žeme ir geresnėmis, kaip Rusijos gubernijose, sąlygomis.

Rusų istorikai, prof. Kliučevski, Platonov ir kiti, rašydami apie tą sukilimą ir tų laikų caristinės Rusijos politiką Lenkijos-Lietuvos klausimu, sako, kad paleidžiant baudžiavinius geresnėmis sąlygomis, negu pačioje Rusijoje, tuo norėta atitraukti valstiečius nuo lenkų-dvarininkų įtakos ir juos patraukti savo pusėn. Žiaurusis Muravjovas — korikas, žiauriausio mis priemonėmis ir greitai laiku likvidavęs sukilimą Lietuvoje, kur, anot jo, pagrindiniai gyventojai (korenoje naselezione) rusai arba lietuviai buvo lenkinami ir dalinai dalyvavo sukilime, bus pasieki ta to "kad nebūtų nė mažiausio pagrindo bijoti, kad krašte kada nors pasidarytų lenkiškų" (toby ne bylo i moleišego povoda opasatsja, čto kraj mozet kogda-libo sdelatsja polskim) — (Platonov). Muravjovas siekė galutinai likviduoti lenkų įtaką Lietuvoje, susilpninti katalikybę, susilpninti pravoslaviją ir rusiškumą, kolonizuoti Lietuvą (lenkų dvarininkų sukilimo dalyvių, žemes išdalinti rusams — kolonistams) lietuvius atskirti nuo lenkų ir patraukti savon pusėn.

Be geresnių sąlygų kaip Rusijoje suteiktų, baudžiaviniams, ypatingai Suvalkijoje, tuoj po sukilimo likvidavimo Marijampolėje 1863 metais buvo įsteigta gimnazija (iki tol buvo tik Suvalkuose) ir lietuviams paskirta po 10 stipendijų pirmiau Maskvos ir vėliau Peterburgo universitetuose, kad pereitų studijuoti į Maskvą (ir Peterburgą) iš Varšuvos iš lenkų, rusų įtakon. Labai gražiai šimo metų minėjimą Marijampolės gimnazijos įkūrimą atšventė šiemet neseniai Čikagos lietuvių, kurie joje mokėsi ir dirbo, gal visai nepamindami tos gimnazijos atsiradimo priežasties!... Ją baigė ir toms stipendijomis naudojosi eilė lietuvių iš Suvalkijos, kurie vėliau buvo Lietuvos laisvės atstatymo pirmaisiais pionieriais.

Dr. Jonas Basanavičius, Dr. Kazys Grinius, Dr. Pietaris ir kiti baigė Marijampolės gimnaziją, pasinaudodami tomis rusų valdžios skirtomis stipendijomis. Basanavičius, baigęs mokslus, kaip buvęs stipendininkas, turėjo galimybę apsigyventi, gauti darbą Bulgarijoje ir iš ten varyti lietuvių

susofilo Stanislovo Mikuckio rusiškumą, bet ir nuo lenkų įtakos nepavyko juos taip greit galutinai atskirti. Tik laikui bėgant, vis gausėjant lietuvių inteligentijai, didelė dalimi tos gimnazijos auklėtinų dėka, lietuviškumas stiprėjo ir lenkų įtaka mažėjo. (1886 — 1893 m. Maskvos lietuvių studentų draugijai priklausė 53 nariai, baigė šias gimnazijas: Marijampolės — 32, Siaulių — 9, Suvalkų — 6, Liepojos — 4, Kauno — 1, Mintaujos — 1). Rusinimas visai neprigijo ir per tą gimnaziją siektas tikslas — krašto rusinimas — nepasitvirtino. Būna gyvenime (ypatingai politikoje) pavyzdžių, kai siektas vienas tikslas kuriu nors metodu duoda visai priešingus rezultatus.

Lenkiškumo įtaka Lietuvoje pasireiškė realiai net Lietuvos nepriklausomybės atstatant (Zeligovskis, POW) (jam smarkus smūgis buvo suduotas žemės reforma įgyvendinus), bet ir vėliau — Nepriklausomybės laikais — vienas kitas lenkiškumo atorūgis, ypatingai tautininkų valdymo metu (atlyginimas už nusavintus turtus) vis dar išlikdavo. Tremtyje — veiksmų išsiskyrimas su p. Stasiu Lozoraitiu, vadinamu diplomatos sėfu, be kitų priežasčių yra taip pat lenkiškumo, arba teisingiau, unijos atorūgio pasekos. Marijonų dienraštis

"Draugas" Amerikoje atsisakė dėti p. Lozoraitiui nepalankius raštus, to melo Marijonų lenkiškos vadovybės patarimu (ar įsakymu), su kuriais p. Lozoraitis buvo padaręs kontaktą, nors pats p. Lozoraitis nepriklausė niekad katalikiš-

koms organizacijoms. Lenkiškumas-pirma katalikybės. Gerb. paskaitininko, kun. marijono dr. Vainoros pasakoma labai tiko lenkamis — lenkiškajai patriotinei auditorijai, nes priminimas kovų. (Nukelta į 5 psl.)

YOUR BIG CHANCE IS WAITING NOW IN THE U. S. COAST GUARD!

The Coast Guard offers a variety of opportunities for qualified young men and former servicemen. Each man must be a specialist... highly trained to do several jobs. In the Coast Guard, every man counts; duties are many, complex, and spread all over distant parts of the world as well as at home!

Information on the Coast Guard Academy, Officer Candidate School, and the enlisted programs of the regular Coast Guard may be secured by sending the coupon below to either of the addresses shown... act today!

THE UNITED STATES COAST GUARD
7629 N. MILWAUKEE AVENUE, NILES, ILL., YO 5-2821
or 6625 W. CERMAK RD., BERWYN, ILL., 788-0343
I want to be furnished information about the U. S. COAST GUARD. (Please print)

FULL NAME _____
ADDRESS _____
CITY _____ ZONE _____ STATE _____
DATE OF BIRTH _____ MARITAL STATUS _____ YEARS OF EDUCATION _____ PRIOR SERVICE (Branch) _____
I am interested in: THE REGULAR COAST GUARD ENLISTMENT PROGRAM THE COAST GUARD ACADEMY THE OFFICER CANDIDATE SCHOOL PROGRAM

TAUPLYK

STIPRIAUSIOJE CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILLINOIS Virginia 7-1141

• Turtas \$84,000,000 • Ats. Fondas virš \$8,000,000 •

54 metų bėgyje Bendrovė visuomet išmokėjo taupmenas pagal pareikalavimą.

- PASKOLOS NAMŲ REMONTAMS duodamos be jokių priedinių paskolos sudarymo išlaidų.
- NAMŲ PASKOLOS duodamos lengvomis sąlygomis iš žemiausių nuosimčių.

JUSTIN MACKIEWICH, Valdybos Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Prezidentas

DARBO VALANDOS:
Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antradien. 9 iki 4 val. vak.
Trečiadien. — nedirbama.
Ketvirtadien. 9 iki 8 val. vak.
Penktadien. 9 iki 4 val. vak.
Seštadien. 9 iki 12 val.

NAUJIENŲ VASAROS PIKNIKAS

įvyks sekmadienį, rugpiučio 18 d.

BUČO SODE

Bus įdomi dainos ir šokių programa. Didelis baras, gera muzika šokiams ir daug gero lietuviško maisto.

Rugpiučio 18 dieną nepasizadėkite vykti kitur, nes "Naujieņu" piknike susitiksime daugiausia žmonių ir jaučiausiai praleisite dieną.

KOMITETAS PIKNIKUI RUAŠTI

